

Κίνηση Πολιτών

"ΛΕΥΚΑΔΑ, ΚΑΘΑΡΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ"

Εδώ και τρεις - τέσσερις δεκαετίες η **Λευκάδα**, το νησί «των ποιητών και των θρύλων», απέκτησε μια καινούργια προμετωπίδα φήμης, στην Ελλάδα και τον κόσμο ολόκληρο.

Οι παραλίες και οι θάλασσες της αποτελούν το φωτεινό αντικείμενο του πόθου, για χιλιάδες ανθρώπους, που στο άκουσμα της λέξης Λευκάδα, συμπληρώνουν αβίαστα το όνομα μιας παραλίας και την εικόνα μιας θάλασσας ζωγραφισμένης με τα ωραιότερα χρώματα και τη κρυστάλλινη ποιότητα των νερών της.

Αυτό είναι το ανεκτίμητο περιβαλλοντικό κεφάλαιο πάνω στο οποίο έχει «ακουμπήσει» το νησί. Η αυτοτελής αξία που παράγει για τον άνθρωπο η απόλαυση της θάλασσας, συνδυαζόμενη με την τουριστική - οικονομική εκμετάλλευσή της, επιβεβαιώνει με ψυχολογικούς και υλικούς όρους τη σπουδαιότητα αυτού του σπάνιου δώρου της φύσης.

Μεγάλη είναι, λοιπόν, η ευθύνη όλων, να διατηρηθεί το περιβάλλον αυτό στο διηνεκές. Περισσότερο όμως η ευθύνη αυτή βαρύνει τους ντόπιους αλλά και εκείνους, που με τη χρόνια παρουσία τους στο νησί, έχουν αποκτήσει την αξεπέραστη μνήμη απόλαυσης, που δημιουργεί η επαφή με τη Λευκαδίτικη θάλασσα.

Αυτή ακριβώς η διάθεση για την προστασία του μοναδικού θαλάσσιου περιβάλλοντος του νησιού, αποτέλεσε και το αρχικό νήμα της πρωτοβουλίας και απόφασης μας να δραστηριοποιηθούμε με την Κίνηση ΛΕΥΚΑΔΑ, ΚΑΘΑΡΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ. Και είμαστε βέβαιοι πως υπάρχουν και άλλοι πολλοί με τις ίδιες διαθέσεις.

Θέλουμε να διεκδικήσουμε αυτό που λέει ο τίτλος της Κίνησης, δηλαδή καθαρές θάλασσες στη Λευκάδα, και στο Ιόνιο γενικότερα. Επίσης, ευνότητα, διεκδικούμε, την καθολική ελεύθερη, πρόσβαση στις θάλασσες του νησιού, με την αυστηρή προστασία των αιγιαλών και παραλιών, που επιβάλλει την άρση κάθε είδους αυθαιρεσιών και υπερβάσεων, που αλλοιώνουν ή και απολύτως καταλύουν τον κοινόχρηστο και δημόσιο χαρακτήρα τους, και τα αντίστοιχα δικαιώματα των πολιτών.

Επιχειρούμε, με όπλα μας το δημόσιο διάλογο και την επιστημονική τεκμηρίωση – απαραίτητη προϋπόθεση για την αξιοπιστία κάθε σχετικής προσπάθειας – να θέσουμε ζητήματα, να ανιχνεύσουμε απαντήσεις, να πληροφορήσουμε και να πληροφορηθούμε, μέσω της δημοσιότητας και του διαλόγου, για οτιδήποτε αφορά τις Λευκαδίτικες θάλασσες, που τις αντιμετωπίζουμε σαν ένα διαρκές επίδικο προστασίας.

ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΜΕ υπαρκτούς ήδη παράγοντες ρύπανσης και υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Λευκάδας, δηλαδή της εσωτερικής θάλασσας της Λευκάδας με το αρχιπέλαγος των νησιών, που είναι ενταγμένη στο δίκτυο NATURA 2000, αλλά και του Ιονίου Πελάγους ευρύτερα.

--Το θαλάσσιο περιβάλλον του νησιού, δέχεται τεράστιο όγκο λυμάτων (συμβάλλει και η έντονη τουριστική δραστηριότητα), η δε εκβολή αστικών λυμάτων, που γίνεται από τους βιολογικούς καθαρισμούς, οι οποίοι λειτουργούν πλημμελώς, χωρίς την αναγκαία συντήρηση και προσωπικό, επιβαρύνει σοβαρά το θαλάσσιο περιβάλλον, καθιστώντας κάποιες φορές τη λέξη «καθαρισμός», ευφημισμό. Αλλά το ζήτημα είναι εξαιρετικά σοβαρό, το πραγματευόμαστε αναλυτικότερα και αμέσως παρακάτω.

-- Η θάλασσα του Ιονίου, γενικότερα, ρυπαίνεται και υποβαθμίζεται συστηματικά από την εκβολή αστικών αλλά και βιομηχανικών λυμάτων, ατελώς επεξεργασμένων, καθώς και από τα σεντινόνερα, τα στερεά απόβλητα των εμπορικών πλοίων, των πλοίων της γραμμής Ελλάδα – Ιταλία, των κρουαζιερόπλοιων και των λοιπών σκαφών αναψυχής (που ειδικά το καλοκαίρι τα βλέπουμε να διαπλέουν τις θάλασσες της περιοχής με εξαιρετική πυκνότητα).

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ: ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΣΤΑΓΟΝΑ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ.

Ειδικότερα, όσον αφορά την εκβολή των «επεξεργασμένων», (μέσω του ατελώς λειτουργούντος σήμερα βιολογικού καθαρισμού), λυμάτων στις θάλασσες της Ανατολικής Λευκάδας, **ζητάμε να επιδιωχτεί η άμεση επίλυση του ζητήματος και η απάντηση είναι:**

Τριτοβάθμιος Βιολογικός καθαρισμός και απαγωγή – χρήση των επεξεργασμένων αστικών λυμάτων για άρδευση εκτάσεων στο νησί, ή απέναντι στην Ακαρνανία, εάν υπάρξει ζήτηση και τεκμηρίωση της καθαρότητας. Η νέα πραγματικότητα, που προσφέρει η τεχνολογία είναι μπροστά μας. Ήδη, Δήμοι και στην Ελλάδα, ζητούν και εφαρμόζουν την τριτοβάθμια επεξεργασία και εν συνεχεία κάνουν χρήση του προϊόντος για άρδευση. Πρόσφατα ο Δήμος Χίου (με υψηλή παραγωγή λυμάτων), έλαβε απόφαση και προχωρά στην υλοποίηση ενός τέτοιου έργου. Ομοίως και άλλοι Δήμοι.

Λύσεις υπάρχουν.

ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΛΥΣΗ, ΑΛΛΑ ΑΝΤΙΘΕΤΑ ΘΑ ΕΠΙΒΑΡΥΝΕΙ ΑΝΕΠΑΝΟΡΘΩΤΑ ΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ,

η αποφασισμένη, από το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης, κατασκευή απαγωγού των λυμάτων της Λευκάδας, ο οποίος θα διοχετεύει ημερησίως, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, 9000 κυβικά μέτρα επεξεργασμένων λυμάτων της πόλης της Λευκάδας και των οικισμών της βόρειας Λευκάδας που συγκεντρώνουν πάνω από το ήμισυ του όγκου των λυμάτων του νησιού, καθώς και των κοντινών οικισμών της Ακαρνανίας (Αγ. Βαρβάρα, Περατιά, Πλαγιά) στο Ιόνιο, σε απόσταση 500μ από την ακτή, στο ακρωτήριο Γυράπετρα, δηλαδή στις θάλασσες της Γύρας και του Αι Γιάννη.

Το έργο αυτό, του οποίου η πορεία προς δημοπράτηση, βρίσκεται σε εξέλιξη, χαρακτηρίζεται από:

- 1. Παρωχημένο στρατηγικό σχεδιασμό που συγκεντρώνει τα λύματα σε ένα βιολογικό καθαρισμό, ο οποίος βρίσκεται δίπλα στο δίαυλο Λευκάδας, μια στενή και αβαθή διώρυγα. Αυτός ο βιολογικός καθαρισμός σχεδιάστηκε για να επεξεργάζεται μόνο τα λύματα της πόλης και η εκροή του είναι στο δίαυλο τα τελευταία 25 χρόνια, τον οποίο έχει μολύνει σοβαρά, αφού για μεγάλα διαστήματα υπολειτουργεί. Επιπλέον, με τα νέα έργα υπερσυγκέντρωσης λυμάτων στον ίδιο βιολογικό **η ποσότητα που θα δέχεται τριπλασιάζεται** (πάνω από 3 εκατομμύρια κυβικά μέτρα το χρόνο) **και τα επεξεργασμένα λύματα θα καταλήγουν στη θάλασσα και στις παραλίες, Αι Γιάννης, Μύλοι, Γύρα, Κάστρο.** Με βάση το ιστορικό της μέχρι τώρα λειτουργίας του βιολογικού, τα λύματα θα είναι ανεπαρκώς επεξεργασμένα και οι θάλασσες και οι παραλίες θα μολυνθούν σοβαρά.**

2. **Ξεπερασμένη τεχνολογία**, που εστιάζει σε χωματουργικά (εκσκαφές, τοποθέτηση αγωγών, ενεργοβόρα αντλιοστάσια μεταφοράς των λυμάτων σε αποστάσεις δεκάδων χιλιομέτρων) χωρίς να λαμβάνει υπ' όψη την πρόοδο της τεχνολογίας και τις νέες εφαρμογές στον καθαρισμό λυμάτων που **επιτρέπουν σε μικρούς βιολογικούς να λειτουργούν με υψηλές αποδόσεις** και να καθαρίζουν αποτελεσματικά τα αστικά λύματα ακόμη και σε ξενοδοχεία και ιδιωτικές κατοικίες.
3. **Ανεπαρκή και πρόχειρη ωκεανογραφική μελέτη**, η οποία δεν λαμβάνει υπ' όψη τις κινήσεις των ρευμάτων στη περιοχή εκβολής, ούτε τις περιόδους στασιμότητας, ούτε καν την παλίρροια και την άμπωτη, **αλλά θεωρεί απλά ότι τα λύματα "θα αραιώνουν" στην ανοιχτή θάλασσα.**
4. **Ανεπαρκή και πρόχειρη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων** για την εκβολή στη θάλασσα: δεν έχει καταγραφεί η κατάσταση της θάλασσας και η εξέλιξη της κατάστασης αυτής τα τελευταία χρόνια, δεν έχουν αξιολογηθεί οι επιπτώσεις στη θαλάσσια ζωή, στην κατάσταση ευτροφισμού της θάλασσας, στην ανάπτυξη του φυτοπλαγκτόν, στη βιοσυσσωρευόμενη μόλυνση στα θαλάσσια είδη και η πιθανότητα σταδιακής δηλητηρίασης και νέκρωσης της θάλασσας από τα επεξεργασμένα λύματα.
5. **Αγνόηση των τεχνολογικών εξελίξεων και εφαρμογών** παγκοσμίως που οδηγούν σε προχωρημένη επεξεργασία, πέραν του τριτοβάθμιου καθαρισμού, και σε έλεγχο και αναφορά της ποιότητας των επεξεργασμένων λυμάτων σε πραγματικό χρόνο και κατάλληλη επαναχρησιμοποίηση. (βλ. παραπάνω απόφαση Δήμου Χίου). Παρά το ότι η Ελληνική νομοθεσία (ΚΥΑ) από το 2011 προβλέπει, κατευθύνει και θέτει προδιαγραφές για τέτοιες χρήσεις, ουσιαστικά αγνοείται από το προς δημοπράτηση έργο, αφού δεν περιλαμβάνεται ταυτόχρονα αντίστοιχο έργο επαρκούς καθαρισμού για επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων λυμάτων.
6. **Αγνόηση των επιταγών της κυκλικής οικονομίας για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων και καθαρισμένων λυμάτων** για υπεδάφια διάθεση, ενίσχυση υδροβιοτόπων, παρεμπόδιση της υφαλμύρωσης, άρδευση πάρκων, παρτεριών, κήπων και χώρων πρασίνου, ακόμη και άρδευση αγρών και κηπευτικών μελλοντικά, αφού πρώτα πιστοποιηθεί η σωστή λειτουργία για ικανό διάστημα.
7. **Αγνόηση**, σε όλες τις μέχρι τώρα διοικητικές αποφάσεις, **της πρόσθετης επιβάρυνσης στην ίδια θάλασσα από την εκβολή των λυμάτων του βιολογικού καθαρισμού του Δήμου Πρέβεζας και της ΒΙΠΕ Πρέβεζας**, τα οποία, επίσης κατά πλάνη, θεωρούνται ότι αραιώνουν και σκορπίζουν, χωρίς να επιβαρύνουν τη θάλασσα.
8. **Αγνόηση** της συντελούμενης **υποβάθμισης του Αμβρακικού κόλπου**, ο οποίος πλέον 'βράζει' και μετατρέπεται ταχύτατα σε νεκρό κόλπο.

Η κίνηση Πολιτών « ΛΕΥΚΑΔΑ, ΚΑΘΑΡΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ» διεκδικεί το αυτονόητο:

Να ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΟΥΝ οι Θάλασσες της Λευκάδας και του Ιονίου γενικότερα, από την κάθε είδους, ρύπανση.

Να ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ η εκβολή των ατελώς επεξεργασμένων λυμάτων, όπου και όπως γίνεται έως σήμερα, και να εφαρμοστεί πριν από οποιαδήποτε άλλο έργο η τριτοβάθμια

επεξεργασία με επωφελή χρήση των καθαρισμένων λυμάτων, όπως π.χ. για αρδευτικούς σκοπούς.

Να ΑΡΧΙΣΟΥΝ ΑΜΕΣΑ οι διαδικασίες για τον εντοπισμό πεδίων επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων και να συμπεριληφθεί η επαναχρησιμοποίηση στην περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, με συγκεκριμένα πεδία, προδιαγραφές και τρόπους ελέγχου της ποιότητας των λυμάτων σε πραγματικό χρόνο.

Να ΑΠΟΤΡΑΠΕΙ, σε κάθε περίπτωση, η κατασκευή και εν συνεχεία χρήση απαγωγού μεταφοράς και εκβολής των λυμάτων, προς τις θάλασσες του Αι Γιάννη και της Γύρας.

ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΠΑΡΑΔΩΣΟΥΜΕ ΣΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΓΕΝΙΕΣ ή ΚΑΙ ΝΑ ΖΗΣΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΙΔΙΟΙ, ΒΡΩΜΙΚΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΑΔΑ.

ΕΝΗΜΕΡΩΝΟΥΜΕ – ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΟΜΑΣΤΕ- ΑΠΟΦΑΖΙΖΟΥΜΕ - ΔΡΟΥΜΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΆ

ΖΗΤΑΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΟΛΩΝ

**Λευκάδα,
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023**

Η Ομάδα Συντονισμού της Κίνησης

Βουκελάτου Μαριάνθη, Καθηγήτρια Μουσικής, **Γεωργάκη Αναστασία**, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών, **Γεωργάκης Ανδρέας**, Παιδίατρος, **Κοψιδά Άννα**, Φιλολόγος, Δρ Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, **Κοψιδά – Βρεττού Παρασκευή**, Δρ Φιλολογίας, Πρόεδρος Συνδέσμου Φιλολόγων Λευκάδας, **Παπαδόπουλος Κωνσταντίνος**, Δικηγόρος, **Πολίτης Σπυρίδων**, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής π. Εντεταλμένος Δημοτικός Σύμβουλος Πολιτικής Προστασίας Δήμου Λευκάδας, **Ροντογιάννης Αθανάσιος**, καθηγητής ΕΜΠ, **Ροντογιάννης Παναγιώτης**, καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, **Φαλκώνης Γιάννης**, Σκηνοθέτης